

הבע שנים ורא עדין כמעט שלא זכה להופיע מחוץ למישפת אלטמן, ארחה במשפתה מפורסמת של שחקנים המאמינים בסרטיו אפילו ללא תמורה, ובתפקידים הקטנים ביותר.

הרחבת אופקים. ואפשר אולי להבין את הסיבה לכך, כשמתבוננים בה ומשי וויס איתה לקני המדיה הקלאסי של כוכב בת הסרטים ההוליוודית: היא גבתה, המי רה מאד, דקה עד כדי שקיפות כמעט, חזה שטוח ורגליה ארוכות עד שנדמה כאילו אינן נגמרות לעולם. שתי עיניה הגדולות שולחות אל המצלמה מין מבט שלא מן העולם הזה, מבט של מי שמס- תכלת מסביב רגליו של תחליק על המדרכה, שעה שהיא חיה את כל הייה, כל שניה מתורם, בתוספת פנימה. כל ה דמויות שהעלתה על המסך היו כאלה, ושלי אינה מסתירה את העובדה שהיא שיאבת את ההשראה מחוץ עצמה. אשר לטוב אלטמן, הוא אמר כבר מזמן כי הוא בנה דמויות לפי מידות השחקנים ולא להיפך, ומשום כך מרגישה שלי בנוח כלי- כך במרוצתו.

באחרונה, בעיקבות הפרס בקאן ובעיקר בות ההדים שעוררו סרטיו האחרונים של אלטמן, הצליחה בכל זאת להרחיב את אופקיה. היא הופיעה בסרט טלוויזיה של ג'ואן סילור מילקין (במאת רחוב הסרט) וגילמה את עיתונאית הפופ התמהוננת בהרומן שלי עם אנני.

תפקיד זה, ליד וודי אלן, הוא במידה רבה פארודיה על עצמה. אלא שזה לא מפריע לה כלל. "איני רודפת תהילה ואיני שאפת במיוחד להיות כוכבת זוהרת", היא טוענת. "אני מעדיפה להיות לשחק- נית'אופי שהמישחק, ולא להופעה, הוא העיקר אצלה. קורה לא פעם שאני מתבו- גנת בעצמי על המסך ואיני מצוה כלל ממה שאני רואה, פשוט משום שלדעתי איני יפה במיוחד. יש לי רגליים ארוכות אבל קצת עקומות, כמו לכל בחורה נור- מלית, אז מה?"

סרטים

מי נפחד מקאספר האזור?

אולם ההקרנה שבו הוצג סרט חדש בשם תענוגות קאספר האזור היה מלא מפה לפה. ייבו בו עיתונאי צמרת, כאלה שבין אהם אתהבים קולנוע או לאו מרבים לראותו כל ימות השנה, בתוקף עבודתם, אלא שברוב מבוזבז, כאשר כבו האורות ועל המסך החלו לטייל תמונות שלא היה ביניהן קשר הגיוני מיידי, וקול של זמר השמיע, מעל גבי תקליט ישן נושן, אריה מתוך תזיל הקטם, התלו הנוכחני תופסים שאין זה מסוג הסרטים שהתרגלנו לראות בעבר. אחד העיר שלזומת" יש קול גאה במיוחד, האחרים יעו בכיסאותיהם ב- עצבנות. הסופר מתחיל.

איטי שיטתי, מסודר להפליא. פרשה היסטורית שמסופרת, לכאורה, לפי כל החוקים והמסכמות. רק שהפירוט גדול של הרגיל. פס-הקול משמיע עתה קאנון מן פאחבל, מלחין גרמני בן תקופתו של באך, ושוב — תמונות חסרות קשר שוב- רות את הרציפות על המסך. שיה קמה מתגנף ברוח, שעון במיגדל כנסייה גנות של בתים, ושוב חזר הסיפור ומתפתח לאיטי, ואז, לאנתת ההקלה של הצופים, באה הפסקת השמל המלה, "גרעינים, גר- עינים" מתלווין אחד מהם, וכשמסתבר כי הפסקת השמל תימשך עוד זמן רב, קמים הכל ברווחה גדולה, ויוצאים החוצה, איש לא חרד לדעת מה קורה בחצי השני של הסרט.

מה הטיב כל-כך את אנשי המיקציע הללו? הרי בסופו של דבר מדר- בר בסרט שזכה בפרס הבימאי בפסטיבל הסרטים בקאן לפני שתיים, יבמאי שלו, וורנר הרצוג, הוא מעבר לכל ספק אחד היוצרים החשובים של הקולנוע הגרמני הצעיר. הפרשה המתוארת בסרט היא פרשה היסטורית ידועה שעליה נכתבו כבר 1000 ספרים שונים, ביניהם רומן של יעקב (פרשת מאוריציוס) ורסמן, שיר של ורלן ומחזה של פיטר האנדקה (שעורר שעורריה בארץ, כאשר אמנוח לעס סירב להציגו בירשובי עולים ובעיירות פיתוח). אחת התשובות למבוכה נמצאת אולי, בסרט עצמו. להבדיל מן הישנות הרבות שנגקטו לפני כן בקשר לסיפורו של קאס- פר האזור, האסופי המסתורי שנמצא ב- כיכר העיר ניהנברג בשנת 1828 כשאינו יודע קרוא וכתוב, ואפילו אינו יודע לדבר או ללכת, ושנרצח באורח מסתורי חמש

מה היה קורה לבוגארט?

טומלין וקארני — מוזיאון הכוכבים

למכור הכל כדי להצליח פעם אחת בחייו, בעיסקה אחת טובה. ומעל לכל מפורז לכל אורך הסיפור מעין גוון נוסטלגי לעולם שעבר, רזמים לגיבורים הקלאסיים של עולם הקולנוע, לסרטים הקלאסיים מהם שאב מעקב של חצות את השראתו, כאשר אפילו שמו המקורי של הסרט חצות חצות, רומז לזמן שבו מציגים סרטים קלאסיים אלה בטלוויזיה האמריקאית.

מעקב של חצות (פאר, תל- אביב, ארצות-הברית) — ספרות המתח האמריקאית הטובה היו- ותה תמיד הזדמנות לחבריה להציג באמצעות עליה בלשית, חתך של האוכלוסיה האמריקאית על כל הדחמים, התשוקות והתאוות המפעילים אותה. ומאחר שמיטב ספרות המתח הזו ממוקם בחוף המערבי (לראייה האמטי, צ'אנדלר מאקדונלד), גם האוכלוסיה המיוצגת אופיינית לחלק זה של ארצות הברית.

אחת הדוגמות המאלפות ביותר לחידוש האופנה היא סרט זה של רוברט בנטון (שותף לתסריט של בוני וקלייד), שמציג את הבלש הפרטי, הגיבור הנצחי של סיגנון קול- נועי זה, בהתגלמותו המבוגרת, כאילו רצה להראות מה היה קורה לבוגארט אילו התבגר והגיע לתקופה זו. מאחר שבוגארט מת, תופס את מקומו ארט קארני (שזכה באוס- קר עבור הארי ווטסון), אשר מנגלם בלש בדימוס, סובל מניב קיבה, צולע ובעל שמיעה לקויה. אולם ערכי המוסר שהיו תמיד נר לרגלי קודמיו הצעירים יותר, ממשיכים להדריך גם אותו. מתחילת הסרט ועד סופו הוא מחפש את האח- ראים למות שותפו, ושום דבר לא יכול להסיח את דעתו מן העניין, אף לא הצעות השוחד הקוסמות ביותר.

את סיפור החקירה מקשט בנטון בדמויות עסיסיות ומרתקות בזכות עצמן, בין אם זו שחקנית שהפכה אמר- גנית, פטפטנית חסרת-תקנה ותמהוננית מושלמת (תפקיד מזהיר של ליילי טומלין), סוחר ברכוש גנוב, או ספרס המוכן

קולנוע בי-5

פרוטות בלבד!

ניקלאודיאון (גת, תל-אביב, ארצות-הברית) — זהו אחד מאר- תם הסרטים שמכניסים מבקרים למבוכה. ראשית משום שמדובר בסרט שנושאו תולדות הקולנוע, והוא מעורר משום כך, בכל מי שמכיר את ה- נושא, הירהורים נוסטאלגיים, שנית, משום שהוא נעשה עליידי אדם שמכיר, ללא כל ספק את התקופה, ורוכש לה חיבה רבה. שלישית, משום שהסרט הוא מחווה לכל מה שנחשב לערכי צאן ברזל בקולנוע האילם.

אכן, מי ששילך לראות את סרטו של פיטר בוגדא- נוביץ' יוכל לעמוד בצורה נאמנה למדי על הדרך שבה הפך הקולנוע מתעשיית בידור מקרית לירידים ולאי- למות מאולתרים (שקראו לעצמם ניקלאודיאונים משום שהכניסה עלתה בהם ניקל — חמישה סנט). כנופיות גנגסטרים ומהמרים מקצועיים היו עדיין בין המממנים העיקריים של העסק, פרקליט היה יכול להפוך תסריטאי, ותסריטאי היה יכול להפוך במאי, ובקרה יכול להפוך כוכב, כל זה בין לילה, מאחר וממילא לא שם איש לבו לזחותם. בימת צילומים היתה כל מקום שבו הניחו לצוות להשתולל כאוות נפש, ואולם קולנוע היה כל מקום שבו אפשר היה להקרין תמונה כלשהי על קיר, ועצם העובדה שהדמויות בתמונה נעו, הספיקה לצופים, שהיו אדישים

א'ניל וא'ניל — אב ובתו בע"מ

לגמרי להיגיון ולהמשכיות האפשריות בסיפורים. הבעיה של בוגדאנוביץ' היא שאין לו הכשרון המיוחד במינו להפיק מן הסיטואציות אותן הברקות נדירות ש- ציינו את יוצרי הסרט האילם. ולכן, ההצחקות החזותיות שנלחחו ברובן מן הקומדיות של מק סנט והאל רויץ' ניראות כאן מגושמות וחסרות ספונטאניות, ובמקום ה- הומור הפרוע בסרט האילם, יש כאן הומור כבד.

שנים לאחור-מכן, בוחר הרצוג לתת לאסופי המיסתורי שליחות משלו. הוא רואה ב- סיפור כולו אמתלה כדי להוקיע את סיי- רובו של העולם לקבל כל נטע זר לו. שאינו מוכן להיכנע למישמעת הרחוקנית והגופנית של הרוב השולט. זה בערך מה שניסה גם ניקולס רג לומר בסרטו האיש שנפל מכוכב אחר, אלא שהרצוג לא זו

קאספר האזור (ברנוקי) לראשונה, בחוץ

כל אחד לעצמו — ולאזהים נגד כולם